



ועדת הבחירות המרכזית  
לכנסת ה-21

תר"ם 47/21

יצחק כהן, שופט  
יושב ראש ועדת הבחירות  
האזורית חיפה

כ"ב בתמוז, תשע"ח

5.7.2018

צבי אבישר

בעצמו

העותר

נגד

1. חיים צורי
2. עיריית קרית מוצקין
3. עו"ד בן ציון מלכה, היועץ המשפטי לעיריה.
4. יריב גסר, מנכ"ל העיריה.
5. רוני טובי, מהנדס העיר.
6. הראל פלג.
7. יוסף סטלקול.
8. שירלי למפל.
9. מירב חמו.
10. אורלי גנון.
11. דפנה צורי.
12. דורית צור.
13. יצחק כהן.

המשיבים

## החלטה

א. ההליך

1. עתירה למתן צווי מניעה, לפי סעיף 17ב' לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט - 1959 (להלן - "החוק"), בעניינים שונים.

עמוד 1 מתוך 15

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015  
טלפון هاتפ: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني:

[VadatB@knesset.gov.il](mailto:VadatB@knesset.gov.il)

אתר האינטרנט الموقع [www.bechirot.gov.il](http://www.bechirot.gov.il)

2. העותר מעיד על עצמו, כי הוא מתכוון להתמודד בבחירות לראשות עיריית קרית מוצקין, בבחירות הצפויות להתקיים בתאריך 30.10.2018. המשיב מס' 1 הוא ראש העיר המכהן, והוא משמש בתפקידו זה מזה שנים רבות, והוא מתכוון להתמודד על ראשות העיר פעם נוספת.

לטענת העותר, בעניינים שיפורטו להלן, נעשית מטעם המשיב מס' 1 תעמולת בחירות אסורה ובניגוד להוראות החוק.

3. מלכתחילה הוגשה העתירה נגד המשיבים 1 ו-2 בלבד. מכיוון שבעתירה נטענו טענות על כך שהמשיב מס' 1 משתמש בעובדי העיריה ובספקים הנותנים שירותים לעירייה, במסגרת תעמולת הבחירות שלו, צרפתי לעתירה את המשיבים 3 עד 13, וזאת כדי לתת להם הזדמנות לטעון טענותיהם.

עתה אעבור לדון בנושאי העתירה.

#### ב. ציון שמו של המשיב מ' 1 בשילוט עירוני

4. העותר טוען, כי בשלטי מידע שונים שהוצבו ברחבי העיר, כוסה שמו של המשיב מס' 1 במדבקות. עם זאת, בשלט אחד, המוצב ליד בית הספר התיכון בעיר, שמו של המשיב מס' 1 לא כוסה במדבקה. לטענת העותר, בשלט האמור שמו של המשיב מס' 1 לא הוסתר במתכוון, וזאת משום שמדובר במוסד החינוכי היחידי בעיר, בו לומדים תלמידים בעלי זכות בחירה.

למעשה, טענת העותר בעתירה מכוונת לכך, שבציון שמו של המשיב מס' 1 בשלט, עושה המשיב מס' 1 שימוש במשאבי העירייה כדי לקדם את תעמולת הבחירות שלו, וזאת בניגוד לסעיף 2א' לחוק.

5. לכתב העתירה צרף העותר תצלום של השלט, וזה דברו של השלט:

"הולכים תמיד רק על המדרכה  
כדאי מאוד במרכז המדרכה ורחוק מהכביש  
חיים צורי, ראש העיר."

6. המבחן המשמש לצורך הקביעה, האם מתקיימת בשלט תעמולת בחירות אסורה, הוא "מבחן המרכיב הדומיננטי" (וראו: בג"ץ 10182/03 ח.ל. חינוך לשלום בע"מ נ' רשות השידור (25.11.2004); בג"ץ 869/92 זווילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מ"ו(2) 692, 704 (1992)). על פי מבחן זה יש לבדוק, האם עיקרו של הפרסום נועד להביא מידע לידיעת הציבור

עמוד 2 מתוך 15

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: [VadatB@knesset.gov.il](mailto:VadatB@knesset.gov.il)

אתר האינטרנט الموقع [www.bechiroth.gov.il](http://www.bechiroth.gov.il)

או שמא הוא נועד לשכנע את הציבור, בדבר יתרונותיו של הגורם המפרסם על פני גורמים אחרים המתמודדים מולו.

7. אינני סבור שמבחן המרכיב הדומיננטי מתקיים בשלט, שמטרתו העיקרית להזכיר לבני הנוער כי יש ללכת רק על המדרכה. גם אם ניתן היה להדריך את בני הנוער בהליכה נכונה, מבלי להזכיר להם מי מכהן כראש העיריה, אינני סבור, שציון שמו של ראש העיריה בשלט הוא בבחינת תעמולת בחירות אסורה, העושה שימוש במשאבי הרשות המקומית, בניגוד לסעיף 2א' לחוק.

8. על כן, מסקנתי היא, שבעניין השלט שליד בית הספר התיכון עתירתו של העותר קטנונית, טרדנית וקנטרנית, ועל כן עתירתו בעניין זה נדחית. אעיר, כי מצופה ממי שמבקש להיבחר למשרה ציבורית בכירה, לדעת להבחין בין עיקר וטפל, ולא לעסוק בזוטי דברים.

### ג. שימוש בעובדי העיריה במסגרת תעמולת הבחירות

9. העותר מלין על כך, שרבים מעובדי העירייה, נותני שירותים חיצוניים ועובדי תאגידים עירוניים, מסייעים בתעמולת הבחירות של המשיב מס' 1, ותחילה אתייחס למסגרת המשפטית החלה על העניין שלפני.

10. הכללים החלים על עובדי הרשויות המקומיות הם הכללים החל על כלל עובדי הציבור. עובדי ציבור אינם רשאים לקחת חלק בתעמולת בחירות, ועליהם לשמור על "תדמית ניטראלית". לעניין זה נקבע בעש"מ 5/86 ספירו נ' נציב שירות המדינה, פ"ד מ(4) 227, 244 (1986) (מפי כב' הנשיא מ' שמגר):

" ... עובד הציבור צריך לשמור בעיני הציבור על תדמית ניטראלית, שאינה משועבדת להשקפה פוליטית מוגדרת. נזקק אליו הציבור כולו, על כל זרמיו וגווניו, ולא רק אלה המזדהים עם השקפותיו. ואם הוא נוטל חלק בוויכוחים פוליטיים פומביים, במיוחד בסגנון קיצוני ומיליטאנטי, נוצר הסיכון, שחלק מן הציבור לא יראה בו עובד של הכלל שהוא נטול פניות, אלא את מי שמשרת רק השקפה פוליטית מוגדרת או אך מסגרת פוליטית מסוימת. .... במלים אחרות, תדמיתו של עובד כחסר פניות וכחסר העדפות פוליטיות, המשרת את הציבור כולו, נעלמת עקב עוצמת מעורבותו הפוליטית הפומבית ועקב השמעתה ברבים של הביקורת בעלת הגוון הפוליטי המובהק על מדיניות הממשלה או נטילת חלק בוויכוח פוליטי פומבי תוך צידוד בגישה פוליטית פלונית. אצל אלה שאינם

עמוד 3 מתוך 15

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015  
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: [VadatB@knesset.gov.il](mailto:VadatB@knesset.gov.il)

אתר האינטרנט الموقع [www.bechirof.gov.il](http://www.bechirof.gov.il)

מזדהים עם השקפותיו תפחת הנכונות לפנות אליו. קרי, הוא שולל מן הציבור הזכאי לעובדי ציבור חסרי פניות את האמון והביטחון בהעדר הפניות הפוליטיות של השירות, מערער את הנכונות להיזקק לשירות הציבורי ופוגע באמון הכללי בו.

אמנם, הדברים שנקבעו בפסק הדין הנ"ל התייחסו לעובד-מדינה, חלים הדברים אף על עובדי הרשויות המקומיות (ער"ם 259/96 **שמא נ' המועצה המקומית תמרה**, פ"ד נ(1) 837, 840 (1996) (להלן - "**פס"ד שמא**"), וכן תר"ם 64/20 **רפיק חלבי נ' כרמל נאסר אל דין** (21.8.2013).

11. הצורך בשמירת מנהל ציבורי ניטרלי הוא אינטרס ציבורי מובהק. צורך זה דרוש על מנת שהמנהל הציבורי ישרת את כלל תושבי העיר ללא פניות, תוך שמירה על טוהר המידות ועל אמון הציבור במערכת הציבורית. עובדי ציבור, הנוטלים חלק במערכת הבחירות של מועמד כזה או אחר או מביעים דעה בעד או נגד מתמודד במערכת הבחירות, פוגעים למעשה באמון הציבור במנהל הציבורי. עובדים שכאלה עלולים לגרום לכך, שאנשים מבין תושבי העיר, המחזיקים בדעות אחרות, יימנעו מלפנות למנהל הציבורי גם כאשר הם נזקקים לשירותיו.

12. מעמדו של אדם כעובד ציבור, גורר אחריו שורה של הגבלות, שלא היו חלות עליו אלמלא קיבל על עצמו להיות עובד ציבור. כך למשל, נדונה ההשלכה שיש למעמדו של עובד הציבורי על חופש הביטוי. לעניין זה נקבע **בפס"ד שמא הנ"ל** בעמ' 841 (מפי כב' השופט י' זמיר):

"מן המפורסמות הוא כי המעמד של עובד הציבור נושא עמו מערכת של זכויות וחובות מיוחדות למעמד זה. יש חובות המעוגנות בחיקוקים, יש שנקבעו בהלכה ויש הנובעות מחוזה העבודה. הן כוללות את מצוות המשמעת, את חובת הנאמנות, את האיסור לקבל מתנות בקשר לעבודה, את המגבלות על פעילות מפלגתית, ועוד. ויש בהן המשליכות גם על חופש הביטוי של עובד הציבור. אכן, כאשר אדם נעשה עובד הציבור, הוא מקבל על עצמו, בין יתר החובות, גם מגבלות על חופש הביטוי. מגבלות אלה משקפות את היחס הראוי בין העובד לבין מעביד בדרך כלל, בשירות הציבורי כמו במגזר הפרטי. אך, נוסף לכך, הן נדרשות גם על-ידי האינטרס הציבורי בתפקוד ראוי ובתדמית הולמת של השירות הציבורי."

13. בסעיף 75(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה - 1965, נקבע:

"עובד המדינה, כולל עובד שירות התעסוקה, רשות הפיתוח וכן עובד של רשות מקומית, של הסוכנות היהודית, של הקרן הקיימת לישראל או של תאגיד השידור הישראלי או של תאגיד החדשות, אשר יש להם סמכות מנהלית, לרבות סמכות לפי תקנות ההגנה (שעת חירות), 1945, או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל,

לא ייקחו חלק בתעמולת בחירות בתחום רשות מקומית שבה מתקיימות בחירות.

לאיסור החל על עובדי הרשות המקומית, שלא לקחת חלק בתעמולת בחירות, יש מספר תכליות. התכלית הראשונה והעיקרית, נועדה לשמור על האינטרס הציבורי אותו הזכרתי לעיל, אינטרס המחייב שמירה על התדמית הניטרלית של המנהל הציבורי, ומניעת פגיעה באמון הציבור בו. שנית, כוח האדם המועסק על ידי הרשות המקומית, הוא משאב של הרשות המקומית. במידה ואדם המכהן בראשות העיר נעזר בכוח האדם של הרשות, הרי שהוא קונה לעצמו יתרון על פני מועמדים אחרים, ומפר בכך את השוויון בין המתמודדים השונים. שלישית, האיסור לקחת חלק בתעמולת בחירות נועד גם להגן על עובדי הרשות, ולמנוע מצב בו בעלי שררה או סמכות יפעילו עליהם לחצים, כדי שיתגייסו לטובת מערכת הבחירות של מועמד מסוים או רשימות מועמדים מסוימות.

14. לצד הוראת סעיף 75(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), פרסם היועץ המשפטי לממשלה הנחיה, שמספרה 1.1902, בה הבהיר, כי חובה על כל עובדי הרשות לשמור בעיני הציבור על תדמית ניטרלית, שאינה משועבדת להשקפה פוליטית מוגדרת, ולראות, שמעשיהם או התנהגותם, לא יתפרשו כאילו נועדו לקדם אינטרס של רשימה כלשהי או מועמד מסוים. מנכ"ל משרד הפנים, בחוזר שהפיץ לכל הרשויות המקומיות בארץ, הבהיר, כי המגבלות האמורות חלות על כל עובדי הרשות המקומית, לרבות אלה המצויים בחופשה או בחופשה ללא תשלום (למעט אלה שיצאו לחופשה כדי להתמודד בבחירות).

15. נושא העסקת עובדי רשויות מקומיות לצורך ניהול תעמולת בחירות עלה לדיון בהזדמנויות שונות, ונטענה הטענה, כי ההגבלה הקבועה בסעיף 75(א) חלה אך ורק על עובדים בעלי סמכות מנהלית, דהיינו, סמכות לקבל החלטות, או על עובדים שעבודתם כרוכה במגע עם קהל. ואולם, טענה זו נדחתה, ובתר"ם 83/29 וידל נ' יואל לביא ואח' (10.9.2013) נקבע (מפי כב' השופט ס' ג'ובראן):

"יש לדחות את טענות המשיבים, כי סעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות אינו חל בעניינם. לכך יש להוסיף, כי כאמור לעיל, הנחיות נציבות שירות המדינה והיועץ המשפטי לממשלה קבעו איסורים על כלל עובדי המדינה בקשר עם תעמולת בחירות, בין אם מדובר בעובדים עם סמכות מנהלית או מגע עם קהל, ובין אם לאו. הרציונאל שבבסיס האיסור חל במשנה תוקף על כל עובד ציבור, ואני רואה פגם חמור בעבודה ישירה של עובד ציבור במטה בחירות של מועמד בבחירות, וודאי אם מדובר בראש העיר שללא ספק מהווה דמות בעלת כוח ושררה כלפי המשיבים."

(וראו גם תר"ם 123/20 לדרמן נ' עמותת "מרכז מריאן לגיל הרך" (7.10.2013) (מפי כב' השופט ס' ג'ובראן, בסעיף 12 להחלטה).

עמוד 5 מתוך 15

מעטה אמור, כי האיסור לקחת חלק בתעמולת בחירות חל על כל עובדי הרשות המקומית, בלא יוצא מן הכלל.

16. על רקע הדברים שלעיל, אעבור לבחון טענות העותר בנוגע לעובדים ששמותיהם נזכרו בעתירה, ואשר צורפו כמשיבים על ידי, כדי שתינתן להם האפשרות להתייחס לטענות שנטענו כלפיהם:

**(א) המשיב מס' 4 (יריב גסר):**

המשיב מס' 4 הוא מנכ"ל העירייה. נטען כלפיו על ידי העותר, כי בתאריך 3.6.2018 השתתף, ביחד עם המשיב מס' 1 ועם מהנדס העיר, בחוג בית שהתכנס לדון ב"סקירה על המשך פיתוח השכונה והעיר".

המשיב מס' 4 טען בתגובתו, כי הפגישה התקיימה עם דיירי בניין שאוכלס לאחרונה, אשר פנו אל המשיב מס' 1 בעניין קיר אקוסטי הצמוד לביתם, והמשך פיתוח האזור לאור תכנית שהגישה רכבת ישראל. לטענתו, הדיירים ביקשו הסבר באשר לפרויקט והאפשרות כי יפגע באיכות חייהם.

על פי מבחן "המרכיב הדומיננטי", ההתכנסות בבית אחד מהתושבים, בתקופה בה הצדדים המתמודדים בבחירות החלו בתעמולת הבחירות, אינה יכולה להיחשב כמפגש שנועד ללבן בעיות ולטפל בהן. מפגש שכזה הוא חוג בית מובהק, שתכליתו הדומיננטית היא לשכנע את באי המפגש לתמוך בראש העיר המכהן.

כמנכ"ל העירייה המשיב מס' 4 הוא בעל סמכות מנהלית, והוא חייב במתן שירותים לכל תושבי העיר, והוא אינו רשאי להשתתף בחוגי בית שמתקיימים כחלק ממערכת הבחירות של המשיב מס' 1. החובות שהזכרתי לעיל חלות על המשיב מס' 4 באופן ההדוק ביותר, שכן בתפקידו הוא אמור לשמש דוגמה ומופת לכל יתר עובדי העירייה, ולהבטיח, שבארזים לא תיפול שלהבת ואף שאזובי הקיר לא ייכשלו.

על כן, בסיפא להחלטה זו יינתן צו האוסר על המשיב מס' 4 לקחת חלק במערכת הבחירות של המשיב מס' 1.

**(ב) המשיב מס' 5 (מר רוני טובי):**

המשיב מס' 5 משמש כמהנדס העיר, תפקיד בכיר למדי, ובעל סמכות מנהלית מובהקת!! על פי כתב העתירה, המשיב מס' 5 השתתף בחוג הבית שהתקיים בתאריך 3.6.2018, ביחד עם המשיב מס' 1 והמשיב מס' 4.

תשובתו של המשיב מס' 5 בנוגע למפגש האמור דומה לתשובתו של המשיב מס' 5, ולטענתו, הוא זומן למפגש "כדי לתת הסברים מקצועיים הכוללים הסבר על תכניות בניין עיר התקפות באזור, תכניות מתחם התחבורה וצירי התנועה ולוחות הזמנים המוערכים לעבודות אלה".

עם כל הכבוד, בתקופה בה מתנהלת מערכת בחירות, וככל שדרושים לתושבים "הסברים מקצועיים" ממהנדס העיר, יתכבדו ויגיעו ללשכתו. השתתפות מהנדס העיר בחוג בית, המתקיים בהשתתפות ראש העיר, כדי להסביר לתושבים מהן תכניות בניין העיר התקפות באזור, אינה עולה בקנה אחד עם הוראת סעיף 75(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), והיא פוגעת באמון הציבור במשרד מהנדס העיר בכלל ובמהנדס העיר עצמו בפרט.

על כן, בסיפא להחלטה זו יינתן צו האוסר על המשיב מס' 5 לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1.

**(ג) המשיב מס' 6 (מר הראל פלג):**

מר הראל פלג עובד בעמותה לקידום הספורט בקרית מוצקין, ולטענת העותר הוא נצפה מדביק מודעות תעמולה מטעם המשיב מס' 1.

מר פלג בתגובתו אישר כי הוא עובד בעמותה הנזכרת כדובר, במשרה חלקית ובשכר זעום. לדעת מר פלג "בגלל המינוריות של התפקיד שלי, אני סבור שאין מניעה לעסוק בהתנדבות בזמני החופשי בהדבקת מדבקות".

המשיב מס' 6 הוא אפוא עובד תאגיד עירוני, וככזה הוא נחשב כעובד ציבור. בתשובת המשיבים 1 ו-2 נטען, שהמשיב מס' 6 הוא אכן "עובד", אך נטען, כי הוא "עובד זוט" שפעל ביוזמתו בהתנדבות".

בין אם המשיב עובד זוט"ר ובין אם הוא עובד בכיר, חלות עליו ההגבלות החלות על עובד הציבור. המשיב מס' 6 אינו רשאי ליטול חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1, אף לא

עמוד 7 מתוך 15

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015    العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشلليم القدس, 9195015  
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855    דוא"ל البريد الإلكتروني: [VadatB@knesset.gov.il](mailto:VadatB@knesset.gov.il)

אתר האינטרנט الموقع [www.bechirot.gov.il](http://www.bechirot.gov.il)

לצורך הדבקות מדבקות בהתנדבות. על כן, בסיפא להחלטה זו יינתן צו מתאים נגד המשיב מס' 6.

בהערת אגב אעיר, כי המשיב מס' 6 הלן על כך שהוא נמצא "תחת מעקב" של אנשים מתנועתו של העותר, ומעקב זה גורם לחרדות לו ולבני משפחתו. לצערי, אין בידי להעניק סעד בעניין זה, ועל המשיב מס' 6 לפעול בעניין זה בדרכים הפתוחות לפניו כחוק. מאידך, ראוי לעותר לקחת לתשומת לבו טענותיו של המשיב מס' 6, אשר אינן מדברות בזכות תנועתו של העותר.

#### (ד) המשיב מס' 7 (יוסף סטלקול):

לטענת העותר, המשיב מס' 7 הוא עובד יחידת האוטומציה בעיריה, והוא מטפל בממשק המנהל מאגר מידע, שנועד לשרת את מטה הבחירות של המשיב מס' 1 במהלך מערכת הבחירות לגיוס מצביעים ולהנעת לקלפיות. העותר אף מאזכר כתבה ששודרה בטלוויזיה, הנוגעת למאגר המידע המתנהל בעיריה.

המשיב מס' 7 השיב, כי הוא עובד "החברה לאוטומציה", ואינו עובד העירייה. לטענתו, מערכת ניהול המידע אליה התייחס העותר היא מערכת חדשה לניהול לשעת חירום, לאחר שמערכת קודמת נפרצה ולא עמדה באמות המידה הנדרשות של אבטחת המידע. לטענת המשיב מס' 7, אין לו זיקה למערכת הבחירות, וצילומי מסך שהעותר הציג, מציגים מידע חלקי, והוצאו מהקשרם.

אמנם, מהבחינה הפורמלית, המשיב מס' 7 אינו "עובד ציבור". ואולם, מהבחינה המהותית יש לראותו כמי שעובד באופן קבוע בעירייה, גם אם הוא עושה זאת כעובד של קבלן המספק שירותים לעירייה (החברה לאוטומציה). הטענה, כי אין למשיב מס' 7 זיקה למערכת הבחירות אינה מתקבלת על ידי, שכן נטען כלפי המשיב מס' 7 כי לקח חלק במפגש עם בוגרי מחלקת הנוער במטה הבחירות של המשיב מס' 1, ולעניין זה לא נתן המשיב מס' 7 תשובה. כמובן, שהמשיב מס' 7 רשאי לבקש ממעסיקתו להעבירו לעבוד במקום אחר, שלא במסגרת העיריה, מוסדותיה או תאגידיה, ואז ניתן יהיה לשחררו מהגבלות החלות עליו.

על כן, בסיפא להחלטה זו יינתן צו האוסר על המשיב מס' 7 לקחת חלק בתעמולת הבחירות של המשיב מס' 1.



**(ה) המשיבה מס' 8 (גב' שירלי למפל):**

המשיבה מס' 8 משמשת כמנהלת יחידת הנוער בעירייה. לטענת העותר, בתאריך 13.4.2018 התקיים במטה הבחירות של המשיב מס' 1 כנס של בוגרי מחלקת הנוער העירונית, בהשתתפות מר יוסף סטלקול הנ"ל והגב' שירלי למפל.

המשיבה מס' 8 אישרה, כי הכנס אכן התקיים בתאריך הנזכר במטה הבחירות של המשיב מס' 1. לטענת המשיבה מס' 8, בוגרי מחלקת הנוער התקשרו אליה וסיפרו לה, כי הם עומדים להיפגש עם המשיב מס' 1, על מנת לבדוק אפשרות של קידום תחום הצעירים בעיר. על כן, לטענת המשיבה מס' 8, היא הגיעה למקום למספר דקות כדי "להתיישב איתם, לתת להם חיבוק, ולהמשיך בדרכי".

לדעתי, חשוב מאוד שמנהלת מחלקת הנוער תחבק את צעירי העיר. ואולם, נשאלת השאלה, מדוע עליה לחבקם דווקא במטה הבחירות של המשיב מס' 1? עצם קיום האירוע במטה הבחירות של המשיב מס' 1 מצביע על אופיו הפוליטי, ועל המשיבה מס' 8, כעובדת ציבור, היה להדיר רגליה משם חרף רצונה לחבק את בוגרי המחלקה.

על כן, בסיפא להחלטה זו יינתן צו נגד המשיבה מס' 8, האוסר עליה לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1.

**(ו) המשיבה מס' 9 (גב' מירב חמו):**

המשיבה מס' 9 משמשת כסייעת בגן ילדים, ונטען כלפיה כי היא מגיעה במהלך שעות עבודתה בעירייה למטה הבחירות של המשיב מס' 1, וכן נטען, כי פרסמה פוסט באתר הפייסבוק "חיים צורי - ראש העיר שלי".

המשיבה מס' 9 מכחישה בתגובתה כי הגיעה למטה הבחירות של המשיב מס' 1 בשעות העבודה, אך היא מודה בכך שנכחה במטה הבחירות של המשיב מס' 1 במעמד חנוכתו. באשר לפוסט שפרסמה השיבה המשיבה מס' 9, כי אתר הפייסבוק בו מדובר הוא "אתר פרטי, בו למיטב הבנתי אין מניעה להביע עמדותי האישית".

עם כל הכבוד, אני חולק על דעתה של המשיבה מס' 9. כבר מעצם שמו של אתר הפייסבוק ברור, כי מדובר באתר המהווה חלק מתעמולת הבחירות של המשיב מס' 1. לפרסום פוסט באתר זה, שנועד להביע תמיכה במשיב מס' 1, יש משמעות ברורה של נטילת חלק בתעמולת הבחירות הנעשית לטובת המשיב מס' 1, והיא אינה שונה בהרבה מהמשמעות של תליית שלט תמיכה, אילו היה נתלה כזה על בית מגוריה של המשיבה

עמוד 9 מתוך 15

מס' 9. פעילות זו אינה פעילות מותרת, ועל כן, בסיפא להחלטה זו יינתן צו האוסר על המשיבה מס' 9 לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1.

**(ז) המשיבה מס' 10 (גב' אורלי גנון):**

המשיבה מס' 10 היא מנהלת לשכתו של המשיב מס' 1. מקובל עלי, כי מעצם תפקידה, אפשר והמשיב מס' 1 יטיל עליה מטלות הקשורות למערכת הבחירות שהוא מנהל, והיא לא תוכל לסרב לו. במקרים שונים אף יהיה קשה לקבוע את הגבול בין מטלות הקשורות בתפקידו של המשיב מס' 1 כראש העיר ובין מטלות הקשורות להתמודדותו בבחירות לתקופת כהונה נוספת. עם זאת, כעובדת עירייה, המשיבה מס' 10 אינה יכולה לקחת חלק בפעילות בחירות המתנהלת מחוץ לבניין העירייה, ואף אינה יכולה לכתוב פוסטים תומכים באתר הפייסבוק, שמטרתו לקדם את ענייניו של ראש העיר.

על כן, בסיפא להחלטה זו יינתן צו האוסר על המשיבה מס' 10 לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1, המתנהלים מחוץ לבניין העירייה.

**(ח) המשיבה מס' 11 (גב' דפנה צורי):**

המשיבה מס' 11 משמשת כמנכ"לית התאטרון העירוני, והיא מעידה על עצמה, כי היא רעייתו של המשיב מס' 1 מזה כ- 25 שנים. המשיבה מס' 11 טוענת, כי "לעניות דעתה" היא רשאית לפעול למען בחירתו של המשיב מס' 1 לראשות העיר, וכי פעילותה זו היא פעילות פרטית כרעיית ראש העיר.

ברור לי כי המשיבה מס' 11 תומכת במשיב מס' 1 תמיכה בלתי מסוייגת, ועוד ברור, שאף תושבי העיר מכירים בעובדה שהמשיבה מס' 11 תומכת במשיב מס' 1 תמיכה בלתי מסוייגת. ואולם, המשיבה מס' 11 היא עובדת ציבור, ואף עובדת בכירה המנהלת צוות עובדים שלם. קשה להלום מצב, בו ההגבלות החלות על עובדי התאטרון העירוני לא יחולו על מנהלת התאטרון. משקיבלה על עצמה המשיבה מס' 11 לשמש כמנכ"לית התיאטרון העירוני (וככל הנראה, קרבת המשפחה למשיב מס' 1 לא עמדה לה לרועץ), קיבלה על עצמה גם את חבילת ההגבלות החלות על כל עובד ציבור. המשיבה מס' 11 אינה יכולה לשמש כמנכ"לית של מוסד מכובד ומרכזי בעיר, המשמש את כל תושבי העיר על מגוון דעותיהם והשתייכותם הפוליטית, ובאותה נשימה לסייע למשיב מס' 1 במערכת הבחירות שלו.

עמוד 10 מתוך 15

בעניינה של המשיבה מס' 11 יש אף לזכור, שאנשים רבים פוקדים את התיאטרון העירוני, ואין להתיר כל תעמולת בחירות בתוך אכסניה מכובדת זאת, שכן הדבר מפר את השוויון בין המועמדים<sup>1</sup>.

על כן, בסיפא להחלטה זו יינתן צו האוסר על המשיבה מס' 11 לעסוק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1 כל עוד היא משמשת בתפקידה.

**(ט) המשיבה מס' 12 (גב' דורית צור):**

המשיבה מס' 12 משמשת כמנהלת האגודה לתרבות הדיור. מהחומר שלפני לא אוכל לקבוע, כי המשיבה מס' 12 היא "עובד ציבור", ועל כן אינני מוצא מקום ליתן צו כלשהו נגדה.

**(י) המשיב מס' 13 (יצחק כהן):**

המשיב מס' 13 הוא "מנהל תרבות יהודית" בעירייה. נטען, כי בתאריך 19.3.2018, כאשר המשיב מס' 1 חנך את מטה הבחירות שלו, המשיב מס' 13 קבע שם את המזוזה.

בא כוח המשיבים 1 ו-2 לא מוצא כל פסול בפעולת המשיב מס' 13, "שכל חטאו בכך שביקש לקיים מצווה של קביעת מזוזה במבנה מטה הבחירות של המשיב מס' 1". המשיב מס' 13 בתגובתו, העיד על עצמו, כי הוא "נענה לפניית תושבים לביצוע בדיקות מזוזות ו/או התקנת מזוזות בחנוכת בית", וכן הוא עוסק בהספקת ציוד למשפחות אבלות. עוד הוסיף המשיב מס' 13, כי נוכחות בטקס חנוכת מטה הבחירות של המשיב מס' 1 "הייתה בתום לב כחלק מביצוע תפקידי בעיר".

בניגוד לבא כוח המשיבים 1 ו-2 ולמשיב מס' 13 עצמו, הנני רואה פסול גדול בהשתתפותו של המשיב מס' 13 בטקס קביעת המזוזה במטה הבחירות של המשיב מס' 1. הרי המשיב עצמו מעיד, כי הוא משרת את כל תושבי העיר, וכיצד יכול הוא לשרת את כל תושבי העיר, כאשר הוא יוצר לעצמו תדמית המזוהה עם ענייני הבחירות של המשיב מס' 1?

על כן, בסיפא לפסק דין זה יינתן צו האוסר על המשיב מס' 13 לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1.

## ד. הבעת עמדה לטובת המשיב מס' 1 על ידי עובדי העירייה

17. הצורך בשמירת התדמית הניטרלית של המנהל הציבורי, הכולל אף את המנהל העירוני, עלה אף בהקשר של תליית שלטי תעמולה על בתים של עובדי העירייה. בתר"ם 87/20 **רשימת מהפך נ' יצחק רוכברגר** (8.9.2013) (מפי כב' השופט ס' ג'ובראן):

"שלט בחירות המוצב על גג ביתו של עובד הציבור, וודאי שמהווה הטפה ישירה למען מפלגה או מועמד, וודאי שהיא נחזית לתושב סביר כפגיעה בניטרליות ההכרחית של עובד הציבור באשר הוא. .... יש גם לדחות את [הטענה] כי תליית השלטים מותרת משום שהם נתלו על ידי קרוב משפחה של עובד הציבור. שלט המוצב על גבי בית, ניתן להניח כי הוצב בידיעתו, או לכל הפחות ללא התנגדותו של בעל הבית."

בתר"ם 143/29 **פרנקו נ' המועצה המקומית באר יעקב** (10.10.2013) חזר כב' השופט ג'ובראן על הדברים שצוטטו לעיל מתוך החלטתו בעניין "רשימת מהפך", והוסיף:

".... אמנם, כפי שמציינת ב"כ המשיבה מס' 1, איסור על תליית שלטים על גבי בתי עובדי ציבור פוגע בזכויות יסוד. אולם, נוכח האינטרס כבד המשקל העומד מנגד, לגישתי, יש לנקוט בכך."

לעניין זה ראו גם תר"ם 123/20 **לדרמן נ' עמותת מרכז מריאן לגיל הרך** (7.10.2013) (בפסקה מס' 19), שם ניתן צו נגד עובדת עירייה בכירה שחייב אותה להסיר שלט שנתלה על ביתה, וזאת חרף טענתה, כי השלט נתלה על ידי בעלה וללא ידיעתה, וכי בעלה מתנגד להסרת השלט. כב' השופט ס' ג'ובראן הורה על הסרת השלט, משום שסבר, ודעתי כדעתו, כי השמירה על האינטרס הציבורי חשובה מחופש הביטוי של בעלה של אותה עובדת, וזאת משום החשש "שקיימת וודאות קרובה לכך שתושב, אשר השלט האמור ייקרה בדרכו, יעלה בדעתו כי המשיבה - בהיותה עובדת ציבור בתפקיד בכיר - תומכת במועמד זה או אחר".

אמנם, בעניין שלפני לא מדובר על שלטים, אך מדובר במדבקות, המכסות את חלון המכונית האחורי. להשקפתי, מדבקות שכאלה דינן כדין שלט, ויתרון בכך, שלעומת שלט שהותקן על מבנה, והוא נחשף רק לעיני מי שעובר ליד המבנה, המדבקות נוסעות עם המכונית, והן נחשפות לעיני כל מי שהמכונית עוברת לידו.

18. העותר טוען, שרבים מעובדי העירייה הדביקו מדבקות תמיכה במשיב מס' 1 על שמשות החלון האחורי של מכוניותיהם (בדומה, אגב, למדבקות שהעותר עצמו חילק לתומכיו).

עמוד 12 מתוך 15

הנני סבור, שכשם שיש לפסול התקנת שלט תעמולה על ביתו של עובד הציבור, כך יש לפסול מדבקת תמיכה שהודבקה על מכוניתו של עובד הציבור. דבר זה אמור גם לגבי עובדים המדביקים מדבקות תמיכה במועמדים אחרים, ולא דווקא במועמדותו של המשיב מס' 1.

על כן, בסיפא להחלטה זו, יינתן צו מניעה, המופנה אל המשיבה מס' 2, ולפיו יאסר על עובדי המשיבה מס' 2 להדביק על מכוניותיהם מדבקות תמיכה ברשימות ובמועמדים המתמודדים בבחירות.

19. העותר טוען, כי המשיב מס' 1 הקים קבוצת פייסבוק בשם "חיים צורי - ראש העיר שלי", ובמסגרת קבוצה זו מופצים באופן שוטף מסרי תעמולת בחירות מטעם המשיב מס' 1. העותר מוסיף, כי עובדי עירייה משתתפים בקבוצה זו. לעתירתו צרף תדפיס מקבוצת הפייסבוק, ושם נמצא כי המשיבים 4 (יריב גסר) 6 (הראל פלג) ו- 10 (אורלי גנון), העלו רשומות (ובלע"ז - פוסטים) המדברים בשבחו של המשיב מס' 1.

הנני סבור, כי יש למנוע השתתפות עובדי העירייה הנ"ל, ועובדים אחרים, בקבוצת פייסבוק הנזכרת, וזאת משום הטעמים שזכרו לעיל. צו מתאים יינתן אפוא בסיפא להחלטה זו.

## ה. אתר האינטרנט של המשיבה מס' 2

20. ככל רשות מקומית המכבדת את עצמה, גם למשיבה מס' 2 אתר אינטרנט מרשים למדי. בפתח האתר מובא "דבר ראש העיר", ובתחילה התנוססה גם תמונתו, שבינתיים, ככל הנראה, הוסרה.

21. כדי שלא להקנות למשיב מס' 1 יתרון על פני מתמודדים אחרים, יש להסיר מהאתר את "דבר ראש העיר" וכן יש להסיר תמונות שראש העיר מצולם בהן. חזקה על תושבי העיר, שיעשו שימוש ראוי וטוב באתר גם ללא דברו של המשיב מס' 1 ותמונותיו.

## ו. סוף דבר

22. אשר על כל האמור לעיל, הנני מחליט כדלקמן:

(א) ניתן בזה צו מניעה כנגד המשיבה מס' 2 (עיריית קרית מוצקין), האוסר על עובדיה לקחת חלק בענייני הבחירות מטעם מועמדים או רשימות, הצפויים להתמודד בבחירות לרשויות המקומיות שתתקיימנה בתאריך 30.10.2018.

עמוד 13 מתוך 15

- (ב) ניתן בזה צו מניעה כנגד המשיבה מס' 2, האוסר על עובדיה להשתתף בקבוצות פייסבוק, בהן מתנהלות תעמולת בחירות לטובת מועמדים או רשימות הצפויים להתמודד בבחירות לרשויות המקומיות שתתקיימנה בתאריך הנ"ל.
- (ג) ניתן בזה צו מניעה כנגד המשיבה מס' 2, ולפיו נאסר על עובדיה להדביק על מכוניותיהם מדבקות תמיכה במועמדים או רשימות, הצפויים להתמודד בבחירות לרשויות המקומיות בתאריך הנ"ל. מדבקות שכבר הודבקו, יש להסיר לאלתר.
- (ד) ניתן בזה צו מניעה, המופנה אל המשיבה מס' 2, האוסר על עובדיה להשתתף באירועי בחירות שיתקיימו במטות הבחירות של מועמדים או רשימות הצפויים להתמודד בבחירות לרשויות המקומיות בתאריך הנ"ל.
- (ה) ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיבה מס' 2 לפרסם את "דבר ראש העיר" באתר האינטרנט העירוני ואת תמונות ראש העיר, ככל שקיימות כאלה באתר האינטרנט.
- (ו) ניתן בזה צו מניעה, המופנה אל המשיב מס' 4, הוא מנכ"ל העירייה מר יריב גסר, האוסר עליו לקחת חלק במערכת הבחירות של המשיב מס' 1 או ללוות את המשיב מס' 1 לחוגי בית.
- (ז) ניתן בזה צו מניעה, המופנה אל המשיב מס' 5, הוא מהנדס העיר מר רוני טובי, האוסר עליו לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1 או ללוות את המשיב מס' 1 לחוגי בית.
- (ח) ניתן בזה צו מניעה, המופנה אל המשיב מס' 6, מר הראל פלג, האוסר עליו לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1, לרבות הדבקת מודעות תמיכה או מדבקות תמיכה.
- (ט) ניתן בזה צו מניעה המופנה אל המשיב מס' 7, מר יוסף סטלקול, האוסר עליו לקחת חלק בתעמולת הבחירות של המשיב מס' 1, כל עוד הוא משמש בתפקידו במסגרת המשיבה מס' 2.
- (י) ניתן בזה צו מניעה נגד המשיבה מס' 8, גבי שירלי למפל, האוסר עליה לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1.
- (יא) ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיבה מס' 9, גבי מירב חמו, לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1.
- (יב) ניתן בזה צו מניעה נגד המשיבה מס' 10, גבי אורלי גנון, לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1, המתנהלים מחוץ לבניין העירייה.

עמוד 14 מתוך 15

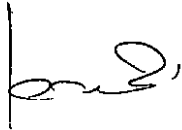
(יג) ניתן בזה צו מניעה, המופנה אל המשיבה מס' 11, גב' דפנה צורי, האוסר עליה לעסוק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1 כל עוד היא משמשת בתפקידה.

(יד) ניתן בזה צו מניעה, המופנה אל המשיב מס' 13, מר יצחק כהן, האוסר עליו לקחת חלק בענייני הבחירות של המשיב מס' 1.

(טו) ביחס לצווים שלפי סעיפים קטנים (א) עד (ד) שלעיל, הנני מורה, כי בפרסומם לידיעת כל עובדי העירייה, ללא יוצא מן הכלל, בתוספת הציון שהפרתם עלולה להיחשב כעבירה משמעתית, תצא המשיבה מס' 3 ידי חובתה.

(טז) אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ב בתמוז, תשע"ח, 5.7.2018, בהעדר הצדדים.



השופט יצחק כהן  
יושב ראש ועדת הבחירות  
האזורית חיפה